

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 342

Phẩm 56: NGUYỄN DỤ (2)

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, hay thay, hay thay! Đúng vậy, đúng vậy, đúng như ông đã nói! Này Thiện Hiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoàn toàn xa lìa, Tĩnh lực, Tĩnh tấn, An nhẫn, Tĩnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, pháp không bên trong hoàn toàn xa lìa; pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, chân như hoàn toàn xa lìa; pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, Thánh đế khổ hoàn toàn xa lìa; Thánh đế tập, diệt, đạo cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, bốn Tĩnh lực hoàn toàn xa lìa; bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, tám Giải thoát hoàn toàn xa lìa; tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, bốn Niệm trụ hoàn toàn xa lìa; bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, pháp môn giải thoát Không hoàn toàn xa lìa; pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, bậc Cực hỷ hoàn toàn xa lìa; bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, năm loại mắt hoàn toàn xa lìa; sáu phép thần thông cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, mười lực của Phật hoàn toàn xa lìa; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, pháp không quên mất hoàn toàn xa lìa; tánh luôn luôn xả cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, trí Nhất thiết hoàn toàn xa lìa; trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, tất cả pháp môn Đà-la-ni hoàn toàn xa lìa; tất cả pháp môn Tam-

ma-địa cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, tất cả hạnh Đại Bồ-tát cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, trí Nhất thiết trí cũng hoàn toàn xa lìa.

Này Thiện Hiện, vì Bát-nhã ba-la-mật-đa hoàn toàn xa lìa, Tĩnh lự, Tinh tấn, An nhĩn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì pháp không bên trong hoàn toàn xa lìa; pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì chân như hoàn toàn xa lìa; pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì Thánh đế khổ hoàn toàn xa lìa; Thánh đế tập, diệt, đạo cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì bốn Tĩnh lự hoàn toàn xa lìa; bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì tám Giải thoát hoàn toàn xa lìa; tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì bốn Niệm trụ hoàn toàn xa lìa; bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì pháp môn giải thoát Không hoàn toàn xa lìa; pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì bậc Cực hỷ hoàn toàn xa lìa; bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì năm loại mắt hoàn toàn xa lìa; sáu phép thần thông cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì mười lực của Phật hoàn toàn xa lìa; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì pháp không quên mất hoàn toàn xa lìa; tánh luôn luôn xả cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì trí Nhất thiết hoàn toàn xa lìa; trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, vì tất cả pháp môn Đà-la-ni hoàn toàn xa lìa; tất cả pháp môn

Tam-ma-địa cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Này Thiện Hiện, vì tất cả hạnh Đại Bồ-tát cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Này Thiện Hiện, vì quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Này Thiện Hiện, vì trí Nhất thiết trí cũng hoàn toàn xa lìa, nên Đại Bồ-tát có thể chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là Bát-nhã ba-la-mật-đa; nếu Tịch lự, Tịch tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là Tịch lự, Tịch tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa.

Này Thiện Hiện, nếu pháp không bên trong chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp không bên trong; nếu pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh.

Này Thiện Hiện, nếu chân như chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là chân như; nếu pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Này Thiện Hiện, nếu Thánh đế khổ chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là Thánh đế khổ; nếu Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là Thánh đế tập, diệt, đạo.

Này Thiện Hiện, nếu bốn Tịch lự chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bốn Tịch lự; nếu bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc.

Này Thiện Hiện, nếu tám Giải thoát chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là tám Giải thoát; nếu tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ.

Này Thiện Hiện, nếu bốn Niệm trụ chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bốn Niệm trụ; nếu bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo.

Này Thiện Hiện, nếu pháp môn giải thoát Không chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp môn giải thoát Không; nếu pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện.

Này Thiện Hiện, nếu bậc Cực hỷ chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bậc Cực hỷ; nếu bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Này Thiện Hiện, nếu năm loại mắt chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là năm loại mắt; nếu sáu phép thần thông chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là sáu phép thần thông.

Này Thiện Hiện, nếu mười lực của Phật chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là mười lực của Phật; nếu bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Này Thiện Hiện, nếu pháp không quên mất chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là pháp không quên mất; nếu tánh luôn luôn xả chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là trí Đạo tướng, tánh luôn luôn xả.

Này Thiện Hiện, nếu trí Nhất thiết chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là trí Nhất thiết; nếu trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng.

Này Thiện Hiện, nếu tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là tất cả pháp môn Đà-la-ni; nếu tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là tất cả pháp môn Tam-ma-địa.

Này Thiện Hiện, nếu tất cả hạnh Đại Bồ-tát chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là tất cả hạnh Đại Bồ-tát.

Này Thiện Hiện, nếu quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật.

Này Thiện Hiện, nếu trí Nhất thiết trí chẳng hoàn toàn xa lìa thì chẳng phải là trí Nhất thiết trí.

Này Thiện Hiện, vì Bát-nhã ba-la-mật-đa hoàn toàn xa lìa nên gọi là Bát-nhã ba-la-mật-đa; vì Tĩnh lực, Tĩnh tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa hoàn toàn xa lìa nên gọi là Tĩnh lực, Tĩnh tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa.

Này Thiện Hiện, vì pháp không bên trong hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp không bên trong; vì pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh.

Này Thiện Hiện, vì chân như hoàn toàn xa lìa nên gọi là chân như; vì pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Này Thiện Hiện, vì Thánh đế khổ hoàn toàn xa lìa nên gọi là Thánh đế khổ; vì Thánh đế tập, diệt, đạo hoàn toàn xa lìa nên gọi là Thánh đế tập, diệt, đạo.

Này Thiện Hiện, vì bốn Tĩnh lực hoàn toàn xa lìa nên gọi là bốn Tĩnh lực; vì bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc hoàn toàn xa lìa nên gọi là bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc.

Này Thiện Hiện, vì tám Giải thoát hoàn toàn xa lìa nên gọi là tám Giải thoát; vì tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoàn toàn xa lìa nên gọi là tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ.

Này Thiện Hiện, vì bốn Niệm trụ hoàn toàn xa lìa nên gọi là bốn Niệm trụ; vì bốn

Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoàn toàn xa lìa nên gọi là bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo.

Này Thiện Hiện, vì pháp môn giải thoát Không hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp môn giải thoát Không; vì pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện.

Này Thiện Hiện, vì bậc Cực hỷ hoàn toàn xa lìa nên gọi là bậc Cực hỷ; vì bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân hoàn toàn xa lìa nên gọi là bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân.

Này Thiện Hiện, vì năm loại mắt hoàn toàn xa lìa nên gọi là năm loại mắt; vì sáu phép thần thông hoàn toàn xa lìa nên gọi là sáu phép thần thông.

Này Thiện Hiện, vì mười lực của Phật hoàn toàn xa lìa nên gọi là mười lực của Phật; vì bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoàn toàn xa lìa nên gọi là bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Này Thiện Hiện, vì pháp không quên mất hoàn toàn xa lìa nên gọi là pháp không quên mất; vì tánh luôn luôn xả hoàn toàn xa lìa nên gọi là trí Đạo tướng, tánh luôn luôn xả.

Này Thiện Hiện, vì trí Nhất thiết hoàn toàn xa lìa nên gọi là trí Nhất thiết; vì trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoàn toàn xa lìa nên gọi là trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng.

Này Thiện Hiện, vì tất cả pháp môn Đà-la-ni hoàn toàn xa lìa nên gọi là tất cả pháp môn Đà-la-ni; vì tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoàn toàn xa lìa nên gọi là tất cả pháp môn Tam-ma-địa.

Này Thiện Hiện, vì tất cả hạnh Đại Bồ-tát hoàn toàn xa lìa nên gọi là tất cả hạnh Đại Bồ-tát.

Này Thiện Hiện, vì quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật hoàn toàn xa lìa nên gọi là quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật.

Này Thiện Hiện, vì trí Nhất thiết trí hoàn toàn xa lìa nên gọi là trí Nhất thiết trí.

Này Thiện Hiện, vì vậy, Đại Bồ-tát chẳng phải chẳng nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà có thể chứng quả vị Giác ngộ cao tột. Tuy chẳng phải là pháp mà có thể chứng đắc pháp đã lìa, nhưng chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột thì chẳng phải chẳng nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Cho nên chúng Đại Bồ-tát muốn chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột thì phải siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Khi ấy, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, diệu nghĩa nơi pháp tu hành của các Đại Bồ-tát là hết mực sâu xa.

Phật dạy:

–Này Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy, đúng như ông đã nói! Diệu nghĩa nơi pháp tu hành của các Đại Bồ-tát là hết mực sâu xa.

Này Thiện Hiện, nên biết các Đại Bồ-tát có thể thực hiện những sự việc khó khăn. Tuy hành hóa các pháp với diệu nghĩa sâu xa như vậy, nhưng đối với pháp của bậc Thanh văn, Độc giác đều chẳng tác chứng.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, như con hiểu ý nghĩa mà Phật đã dạy thì việc làm của các Đại

Bồ-tát chẳng khó. Vì sao? Vì diệu nghĩa nơi pháp là đối tượng chứng đắc của các Đại Bồ-tát hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được; chủ thể chứng là Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng chẳng thể nắm bắt được; pháp để chứng, người chứng, nơi chứng, thời gian chứng cũng đều chẳng thể nắm bắt được.

Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát quán xét tất cả pháp đã chứng chẳng thể nắm bắt được thì có diệu nghĩa nơi pháp nào có thể làm đối tượng chứng? Có Bát-nhã ba-la-mật-đa nào có thể làm chủ thể chứng? Lại có những pháp nào để có thể thiết lập pháp được chứng, người chứng, nơi chứng, thời gian chứng? Đã vậy, thì tại sao có thể chấp là do đây mà chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột? Quả vị Giác ngộ vô thượng còn chẳng chứng, huống hồ là pháp chứng của bậc Thanh văn, Độc giác?

Bạch Thế Tôn, đó gọi là hạnh vô sở đắc của Bồ-tát. Nếu Đại Bồ-tát có khả năng tu hành hạnh vô sở đắc như thế thì đối với tất cả pháp không bị chướng ngại, mờ tối.

Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát nghe lời nói ấy, tâm chẳng chìm đắm, chẳng kinh, chẳng sợ, cũng chẳng buồn lo hối tiếc là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát ấy khi tu hành như thế, chẳng thấy mình tu hành, chẳng thấy mình chẳng tu hành, chẳng thấy Bát-nhã ba-la-mật-đa là đối tượng tu hành của mình, chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột là đối tượng chứng đắc của mình, lại cũng chẳng thấy nơi chứng, thời gian chứng...

Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát ấy khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột.”

Bạch Thế Tôn, ví như hư không, chẳng nghĩ thế này: “Ta cách ly pháp này, hoặc xa, hoặc gần. Vì sao? Vì hư không không động, cũng không sai biệt, không phân biệt.” Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như vậy, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề có sự phân biệt.”

Bạch Thế Tôn, ví như nhà ảo thuật, chẳng nghĩ thế này: “Các pháp tựa như ảo thuật cách ta xa, còn vật dụng ảo thuật và nhà ảo thuật thì cách ta gần, quần chúng tụ tập cũng gần cũng xa. Vì sao? Vì trò huyễn thuật và nhà ảo thuật không có sự phân biệt.” Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như vậy, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề có sự phân biệt.”

Bạch Thế Tôn, ví như hình ảnh chẳng nghĩ thế này: “Ta nhờ cái đó mà hiện ra nên cách ta gần, còn cái không nhờ thì cách ta xa. Vì sao? Vì hình ảnh hiện ra không hề phân biệt.” Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như thế, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề có sự phân biệt.”

Bạch Thế Tôn, các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề có sự thương, ghét. Vì sao? Vì tự tánh thương ghét của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa và tất cả pháp đều chẳng thể nắm bắt được.

Bạch Thế Tôn, như chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không hề có sự thương, ghét, các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như thế, không thương, không ghét. Vì sao? Vì chư Phật, Bồ-tát đã đoạn trừ mọi sự phân biệt thương ghét.

Bạch Thế Tôn, như chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã đoạn trừ vĩnh viễn tất cả vọng tưởng phân biệt. Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống

như vậy, tức đã diệt trừ tất cả vọng tưởng phân biệt. Vì sao? Vì sao? Vì chư Phật, Bồ-tát đối với tất cả pháp đều không phân biệt.

Bạch Thế Tôn, như chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột”. Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng giống như thế, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột”. Vì sao? Vì chư Phật đều không phân biệt.

Bạch Thế Tôn, như thân biến hóa của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột”. Vì sao? Vì thân biến hóa ấy không hề phân biệt. Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như vậy, chẳng nghĩ thế này: “Ta xa lìa bậc Thanh văn và Độc giác, ta gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột”. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề có sự phân biệt.

Bạch Thế Tôn, như chư Như Lai muốn làm việc gì bèn hiện ra Hóa thân để thực hiện việc đó, nhưng Hóa thân chẳng nghĩ thế này: “Ta có thể tạo nên các sự việc như thế.” Vì sao? Vì các hóa thân ấy không hề phân biệt Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng sâu xa cũng giống như thế, vì có đối tượng cần làm nên tinh cần tu tập, đã tu tập rồi, tuy có thể hoàn thành công việc nhưng đối với việc làm ấy hoàn toàn không phân biệt. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không hề phân biệt.

Bạch Thế Tôn, ví như người thợ mộc khéo tay hay học trò của ông ta với việc làm là tạo ra các bộ phận trong cơ thể con người có thể vận động được, hoặc nơi người nữ, hoặc nơi người nam, hoặc các loài voi, ngựa... Các bộ phận này tuy luôn vận hành nhưng đối với sự việc ấy hoàn toàn không phân biệt. Vì sao? Vì việc làm của các bộ phận ấy là không phân biệt. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như thế, vì có đối tượng cần làm nên thành lập, thể hiện, đã thành lập rồi, tuy đã làm xong đủ các loại sự việc, nhưng đối với việc đã làm ấy hoàn toàn không phân biệt. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đối với tất cả pháp không hề phân biệt.

Bấy giờ, Cụ thọ Xá-lợi Tử hỏi Cụ thọ Thiện Hiện:

–Thưa ngài Thiện Hiện, có phải chỉ có Bát-nhã ba-la-mật-đa là không phân biệt, hay Tĩnh lự, Tinh tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa cũng không phân biệt.

Thiện Hiện đáp:

–Thưa Tôn giả Xá-lợi Tử, chẳng phải chỉ có Bát-nhã ba-la-mật-đa là không phân biệt, hay Tĩnh lự, Tinh tấn, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí ba-la-mật-đa cũng không phân biệt.

Cụ thọ Xá-lợi Tử lại hỏi Thiện Hiện:

–Thưa ngài Thiện Hiện, có phải sắc cũng không phân biệt, thọ, tưởng, hành, thức cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải nhãn xứ cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải sắc xứ cũng không phân biệt, thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải nhãn giới cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải sắc giới cũng không phân biệt, thanh, hương, vị, xúc, pháp giới cũng không phân biệt chẳng?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải nhãn thức giới cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải nhãn xúc cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra cũng không phân biệt, các thọ do nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc làm duyên sinh ra cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải địa giới cũng không phân biệt, thủy, hỏa, phong, không, thức giới cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải vô minh cũng không phân biệt, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải Bồ thí ba-la-mật-đa cũng không phân biệt, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải pháp không bên trong cũng không phân biệt, pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải chân như cũng không phân biệt, pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải Thánh đế khổ cũng không phân biệt, Thánh đế tập, diệt, đạo cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải bốn Tĩnh lự cũng không phân biệt, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải tám Giải thoát cũng không phân biệt, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải bốn Niệm trụ cũng không phân biệt, bốn Chánh đoạn, bốn Thân tức, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải pháp môn giải thoát Không cũng không phân biệt, pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải bậc Cực hỷ cũng không phân biệt, bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải năm loại mắt cũng không phân biệt, sáu phép thần thông cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải mười lực của Phật cũng không phân biệt, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng không phân biệt chẳng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải pháp không quên mất cũng không phân biệt, tánh luôn luôn xả cũng không phân biệt chẳng?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải trí Nhất thiết cũng không phân biệt, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng không phân biệt chăng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải tất cả pháp môn Đà-la-ni cũng không phân biệt, tất cả pháp môn Tam-ma-địa cũng không phân biệt chăng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải quả Dự lưu cũng không phân biệt, quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng không phân biệt chăng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải quả vị Độc giác cũng không phân biệt chăng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải tất cả hạnh Đại Bồ-tát cũng không phân biệt, quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật cũng không phân biệt chăng?

Thưa ngài Thiện Hiện, có phải cảnh giới hữu vi cũng không phân biệt, cảnh giới vô vi cũng không phân biệt chăng?

Cụ thọ Thiện Hiện đáp:

–Thưa ngài Xá-lợi Tử, sắc cũng không phân biệt, thọ, tưởng, hành, thức cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, nhãn xứ cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, sắc xứ cũng không phân biệt, thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, nhãn giới cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, sắc giới cũng không phân biệt, thanh, hương, vị, xúc, pháp giới cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, nhãn thức giới cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, nhãn xúc cũng không phân biệt, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra cũng không phân biệt, các thọ do nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc làm duyên sinh ra cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, địa giới cũng không phân biệt, thủy, hỏa, phong, không, thức giới cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, vô minh cũng không phân biệt, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, Bồ thí ba-la-mật-đa cũng không phân biệt, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, pháp không bên trong cũng không phân biệt, pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, chân như cũng không phân biệt, pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, Thánh đế khổ cũng không phân biệt, Thánh đế tập, diệt, đạo

cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, bốn Tĩnh lự cũng không phân biệt, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, tám Giải thoát cũng không phân biệt, tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, bốn Niệm trụ cũng không phân biệt, bốn Chánh đoạn, bốn Thân tức, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, pháp môn giải thoát Không cũng không phân biệt, pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, bậc Cực hỷ cũng không phân biệt, bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, năm loại mắt cũng không phân biệt, sáu phép thần thông cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, mười lực của Phật cũng không phân biệt, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, pháp không quên mất cũng không phân biệt, tánh luôn luôn xả cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, trí Nhất thiết cũng không phân biệt, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, tất cả pháp môn Đà-la-ni cũng không phân biệt, tất cả pháp môn Tam-ma-địa cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, quả Dự lưu cũng không phân biệt, quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, quả vị Độc giác cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, tất cả hạnh Đại Bồ-tát cũng không phân biệt, quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật cũng không phân biệt.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, cảnh giới hữu vi cũng không phân biệt, cảnh giới vô vi cũng không phân biệt.

Cụ thọ Xá-lợi Tử nói:

–Thưa ngài Thiện Hiện, nếu tất cả pháp đều không phân biệt thì tại sao có sự sai biệt của năm cõi là địa ngục, bàng sinh, quỷ giới, người, trời? Tại sao lại có các bậc tu hành khác nhau như Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, chư Phật?

Cụ thọ Thiện Hiện đáp:

–Thưa ngài Xá-lợi Tử, bởi vì hữu tình bị điên đảo, phiền não, nên tạo tác đủ các loại nghiệp về thân, ngữ, ý; từ đây chiêu cảm theo nghiệp tạo tác, do dực làm căn bản mà nhận lấy quả báo, nương vào đó nên hiện bày ra năm cõi sai khác là địa ngục, bàng sinh, quỷ giới, người, trời. Còn tại sao có các bậc tu hành khác nhau như Dự lưu... thì thưa ngài Xá-lợi Tử, vì không phân biệt nên có tu Dự lưu và quả Dự lưu; vì không phân biệt nên có tu Nhất lai và quả Nhất lai; vì không phân biệt nên có tu Bất hoàn và quả Bất hoàn; vì không phân biệt nên có tu A-la-hán và quả A-la-hán; vì không phân biệt nên có tu Độc giác và quả vị Độc giác; vì không phân biệt nên có tu Đại Bồ-tát và đạo Đại Bồ-tát; vì không phân biệt nên có tu Như Lai Ứng Chánh Đăng Giác và quả vị Giác ngộ cao tốt của chư Phật.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thưa ngài Xá-lợi Tử, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thời quá khứ vì đã dứt trừ mọi phân biệt, vì không phân biệt, nên có thể nêu bày về hiện hữu. Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thời vị lai cũng vì đã dứt trừ mọi phân biệt, vì không phân biệt, nên có thể nêu bày về hiện hữu. Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thời hiện tại nơi thế giới chư Phật khắp mười phương hiện đang thuyết pháp cũng vì đã dứt trừ mọi phân biệt, vì không phân biệt, nên có thể nêu bày về hiện hữu.

Thưa ngài Xá-lợi Tử, do nhân duyên này nên biết tất cả pháp đều không phân biệt, do không phân biệt về chân như, pháp giới, pháp tánh, thật tế làm định lượng. Nên thưa ngài Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát phải tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không phân biệt về tướng như thế. Nếu tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không phân biệt về tướng như vậy thì có khả năng chứng đắc đối tượng mong đạt tới là quả vị Giác ngộ cao tột dứt sạch mọi phân biệt về tướng.

M